

Κατωβόφ 2/1955 αρ.14

ΕΝΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ  
ΔΩΡΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΣΤΟ ΕΘΝΟΣ

# Η ΙΛΙΑΔΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Μετάφρασις Ν. ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Με ιδιαίτερα συγκίνηση και άμετρη χαρά, εμφανίζομε στο Έλληνικόν κοινόν τις πρώτες σελίδες της συμπληρωθείσης ήδη ύστερα από μόχθον πολλών ετών, μεταφράσεως τής *Ιλιάδας* του Όμηρου από τόν Μεγάλον Καζαντζάκη.

Τό μνημειώδες αυτό έργο, εστάθηκε σκοπός τής ζωής του μεγάλου μας ποιητή όπως ο ίδιος διακηρύσσει λέγοντας ότι ποτέ του δεν δοκίμασε τόση υκανοποίηση και χαρά, όση τούδωσε ή συμπλήρωση του κολοσσίου αυτού πνευματικού του έργου για τό όποιο αισθάνεται υπερηφάνεια.

Η «Κνωσός» αισθανομένη βαθύτατα τήν εξαιρετική τιμήν που τής κάνει ο Μεγάλος Καζαντζάκης με τό να τής παραχώρηση κατά μοναδικόν προνόμιον τους πρώτους 135 στίχους του άριστουργήματος αυτού, πρό τής εκδόσεως και κυκλοφορίας του, διαδηλώνει τήν εύγνωμοσύνην τής προς τόν εκλεκτόν συμπολίτην και φίλον τής.

Όμοια εύγνωμοσύνην τρέφει και προς τόν άξιον συνεργάτην του ποιητού, τόν σοφόν καθηγητήν του Πανεπιστημίου κ. Ι. Κακριδήν ό οποίος προθύμως συγκατένευσε εν είς τήν γενομένην προς τήν «Κνωσόν» ευγενικήν παραχώρησιν.

Ο κ. Καζαντζάκης έστειλε τό βασιλικό αυτό δώρο του με τό ακόλουθο γράμμα προς τόν υπεύθυνον του «δεστίου» κ. Όδυσσέα Θαλασσινόν.

Άγαπητε μου Οδυσέα,

Εφχαριστώ για τό πολύτροπο πολυμήχανο γράμα σου· λογαριάζω πως τό καλήτερο που είχα να σου στείλω για τήν αγαπημένη «Κνωσό» είναι οι πρώτοι στίχοι της *Ιλιάδας* (που άρχισε τό μήνα τούτο να τυπώνεται), από τη μετάφραση που τη δουλεύομε, χρόνια τώρα, με τόν Κακριδή. Ποτε μου δεν είπα μιαν καλή λέξη για ό, τι ωστόσο έχω γράψει· όμως για τη μετάφραση ετούτη ό θαυμασμός μου είναι μεγάλος κι' η χαρά που μου δίνει. Πρώτα γιατί 'ναι ο αθάνατος Παππος του γένους των Ελλήνων, ο Όμηρος, κι' έπειτα γιατί λαμπρότερη συνεισφορά στη μετάφραση ετούτη ανήκει στον Κακριδή· αφτος ενας απο τους μεγαλύτερους ομηριστες της έποχής μας, έδοκε τήν πιο εξακριβομένη σημασία στην κάθε λέξη του ιερου κειμένου και με βοήθησε να βρω τήν αντίστοιχη δημοτική κι' έτσι θάρω η μετάφραση ετούτη έγινε μνημείο φιλολογικό και γλωσσικό, δώρο βασιλικό στο έθνος.

Τεριάζει λοιπον — και της αξίζει — η «Κνωσός» νάναι η πρώτη που θα γνωρίσει στους αναγνώστες της τους πρώτους στίχους.

Όμως σε παρακαλώ, για τη τάξη, ζήτησε απο τόν Κακριδή τήν άδεια (οδος Σκουφά, 19, Άθήνα) θάρω θάχειγυρίσει τώρα απο τη Θ)νίκη.

Για τη «Κνωσο» δεν έχω τίποτα καινούργιο να σου συστήσω. Οι Κρητικοί, φαίνεται, έχουν απο φυσικού τους τό χάρισμα να λεν ιστορίες· κι ό, τι βλέπωστην «Κνωσο» να γράφουν έχει χάρη, χιούμορ, δύναμη κι ακρίβεια στην έκφραση κι ένα παιχνιδίσμα πνεματικό σπάνιο· δε χορταίνω να διαβάζω τον πολυ αγαπητό μου Θρασύβουλο, τόν Άριστομένη, τόν Οδυσσέα εσένα, τόν Καφετζάκη, τό Χρονίδη κι όλους τους «Κνωσιστους»· Ό, τι λαογραφικό Κρητικό βρείτε, τυπώνετέτο και κοιτάχτε απο τους παλιους ταξιδιώτες που πήγαν στην Κρήτη να τυπώσετε εντυπώσεις τους και σχεδιαγράμματα· ίσως αψη είναι η σύσταση που σας κάνω σήμερα για τήν «Κνωσο»: πολυ ενδιαφέροντα έχουν γραφτεί για τήν Κρήτη απο τους ταξιδεφτες του 17ου και 18ου αιώνα.

Χαιρετάτε μου όλους τους πατριότες μας· έξχωρα τόν Πρόεδρο κ. Γουναλάκη κι όλους τους «γραφιόδες» που ονομάτσια παραπάνω και βέβαια και τους Κωστανταράκηδες.

Ό Θεός μαζίσου αγαπητε Οδυσέα,

Ν. Καζαντζάκης

Σχετικά με τήν εξαιρετική αυτή τιμή που έκαμε ο Καζαντζάκης στην «Κνωσό», ό διακεκριμένος συνεργάτης μας κ. Νίκος Στρατάκης σημειώνει τά εξής:

«Είναι μεγάλη ή παραχώρηση του Μεγάλου συγγραφέα, για έργο που διατηρεί ακόμη τή μυστική παρθεσιότητα, κι' αυτό άκριβώς φανερώνει τήν αγάπη του προς τήν Ι-





# ΙΛΙΑΔΑ ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

## ΡΑΨΩΔΙΑ Α'

- Τῆ μάνιτα, θεά τραγούδα μας τοῦ ξακουστοῦ Ἀχιλλέα,  
 ἀνάθεμά τη, πίκρες ποῦδωκε στους Ἀχαιοὺς περίσιες  
 καὶ πλῆθος ἀντρειομένες ἔστειλε ψυχῆς στὸν Ἄδη κάτω  
 παλικαριῶν, στοὺς σκύλους ρίχνοντας νὰ φάνε τὰ κορμιά τους  
 5 ἀπ' τῆ στιγμή πού πρωτοπιάστηκαν καὶ χώρισαν οἱ δύο τους,  
 τοῦ Ἀτρέα ὁ γιός, ὁ στρατοκράτορας κι ὁ μέγας Ἀχιλλέας.  
 Ποιὸς τάχα ἀπ' τοὺς Θεοὺς τοὺς ἔσπρωξε νὰμποῦνε σ' εἰοία ἀμάχη ;  
 Τοῦ Δία καὶ τῆς Ἥρᾶς τοὺς ἔσπρωξεν ὁ γιός, πού μετὸ ρῆγα  
 10 χολιάζοντας, κακιά ξεσήκωσεν ἀρώστια καὶ πεθαίναν  
 στρατὸς πολὺς· τί δὲ σεβάστηκεν ὁ γιός τοῦ Ἀτρέα τὸ Χρῦση,  
 τοῦ θεοῦ τὸ λειτουργό, στ' ἀργίτικα γοργὰ καράβια πού ῥθε  
 μετὸ λῦτρα ἀρίφνητα τὴν κόρη του νὰ ξαγοράσει πίσω,  
 τοῦ μακροσαγιτάρη Ἀπόλλωνα κρατώντας τὰ στεφάνια  
 15 πὰ στὸ χρυσο ραβδί, καὶ πρόσπεφτε μπρὸς στοὺς Ἀργίτες ὅλους,  
 ξεχωριστὰ στοὺς δύο πολέμαρχους ὑγιούς τοῦ Ἀτρέα γυρνώντας :  
 — Τοῦ Ἀτρέα βλαστάρια κι ἀποδέλοιποι καλαντρειωμένοι Ἀργίτες.  
 σὲ σᾶς οἱ θεοὶ πού ζοῦν στὸν Ὀλυμπο νὰ δώσουν νὰ πατήστε  
 τοῦ Πρίαμου τὸ καστρί, μετὸ καλὸ νὰ γύρτε στὴν πατρίδα·  
 20 λυτρώστε ὅμως κ' ἐμετὴν κόρη μου, τὴν ξαγορὰ δεχτεῖτε  
 κι εὐλαβηθεῖτε τὸν Ἀπόλλωνα τὸ μακροσαγιτάρη.  
 Οἱ Ἀργίτες οἱ ἄλλοι ἐφτύς μετὰ φωνῆ, νὰ σεβαστοῦν ἐκράξαν  
 τὸ λειτουργό καὶ τὰ περιλαμπρα ν' ἀποδεχτοῦνε δῶρα,  
 ὅμως τοῦ Ἀτρείδη τοῦ Ἀγαμέμνονα δὲν ἄρεσε ἡ βουλή τους,  
 25 μόν' ἄσκημα τὸν ἔδιωχνε, βαριά τοῦρηχνε λόγια ἀκόμα :  
 — Τὸ νοῦ σου, ἐγὼ μὴ σ' ἔβρω γέροντα, στὰ βαθουλὰ καράβια,  
 γιὰ τῶρα ἐδῶ νὰ κοντοστέκεσαι, γιὰ νὰ διαγέρνεις πάλε,  
 μὴ οὐδὲ ραβδί κι οὐδὲ καὶ στέφανα τοῦ Φοῖβου σὲ γλυτώσουν.  
 Δὲ λευτερώνω ἐγὼ τὴν κόρη σου, πρὶν μοῦ γεράσει πρῶτα  
 30 στὸ Ἄργος, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα της, στὸ ἀρχοντικὸ μου μέσα,

διαίτερα πατρίδα του, τὴν Κρήτη.

Ἡ μετάφραση γιὰ τὸν ποιητὴ εἶναι τὸ πιο ἀχάριστο καὶ τὸ πιο δύσκολο ἔργο. Οἱ Ἱταλοὶ λένε traduttore traditore, δηλ. ὁ μεταφραστὴς προδίδει, ὁ δὲ Παλαμᾶς ἔλεγε πῶς ἡ μετάφραση εἶναι ἡ ἀνάποδη ἐνὸς ωραίου ὑφάσματος. Ναι, ἀλλὰ στὸν Καζαντζάκη μετὸν ἄξιο συνεργάτη του καθηγητὴ κ. Κακριδῆ ἀσφαλῶς δὲν θὰ συμβεῖ αὐτό. Τὸ ἔπος τῆς Ἰλιάδας πού μέσα στοὺς στίχους του ἀπὸ τόσους αἰῶνες διατηρεῖται νωπός, ὑποβλητικὸς καὶ ἐπιβλητικὸς ὁ τόνος καὶ ὁ παλμὸς τοῦ τυφλοῦ ποιητοῦ, καὶ πού ἡ ἀνάγνωση του φωντάνει τὴν Ἑθνικὴ ὑπερφάνεια, στὸ πρόσωπο τοῦ Καζαντζάκη θὰ βρῆκε τὸν ἄξιο ἐργάτη καὶ διαμορφωτὴ του.

Κάθε στίχος τοῦ Ὀμήρου θὰ ζυγιάστηκε καὶ θὰ μετρήθηκε μετὸ Χρυσὸ κανόνα τῆς ἀξίας, καὶ θ' ἀποδόθηκε ἔτσι πού νὰ μὴ χάσει τίποτε οὔτε ἀπὸ τὴν ποιητικὴ του θέση οὔτε

:ἀπὸ τὴ φραστικὴ του αἰσθητικὴ. Βέβαια χρειάζονται κόπια καὶ δαισθητικὴ ἱκανότητα, ἀλλὰ ποιὸς ἄλλος μποροῦσε νὰ τὰ διαθέτει αὐτὰ σὲ μεγαλύτερο πλεονασμό ; Ὁ Καζαντζάκης μετὴ δωρικὴ του λιπτότητα, μετὸ βαθύτατό του παλμό, μετὸ ἥρωικό του αἶσθημα καὶ μετὴ γλωσσοπλαστικὴ του εὐχέρεια θὰ χάρισε καὶ τὴν πλαστικότητα τῆς μορφῆς καὶ τὴ ροὴ τοῦ ὕφους καὶ τῆς ἔκφρασης σ' ὅλα τὰ ἐπεισόδια τῆς Ἰλιάδας. Αὐτὸ τὸ ἐγγυάται ἡ σύμπτωση δύο ἐκλεκτῶν συνεργατῶν. Στους πρώτους στίχους πού διάβασα ἐνοιώσα τὰ λόγια νὰ ρέουν τόσον καμπανιστὰ, εὐηχα, ἀβίαστα καὶ ἀντιπροσωπευτικά, σὰν νάβγαιναν ἀνόθευτα ἀπὸ τὸ στόμα τῶν ἀρχαίων ραψωδῶν

Εἶναι εὐτύχημα γιὰ τὴν νεοελληνικὴ λογοτεχνία ἡ μετάφραση αὐτή. Ἀληθινὰ βασιλικὸ δῶρο στὸ ἔθνος ὅπως ὁ ἴδιος χαρακτηρίζει.

Νίκος Στρατάκης

στὸν ἀργαλειὸ τῆ μέρα, ταίρι μου τῆ νύχτα στὸ κρεβάτι.  
Μον' τράβα, μὴ μοῦ ἀνάβεις τὰ αἵματα, γερὸς ἂν θὲς νὰ φύγεις.

- Εἶπε, κι ὁ γέροντας ἐτρόμαξε κι ὑπάκουσε στὸ λόγο·  
πῆρε βουβὸς τοῦ πολυτάραχου γυαλοῦ τὸν ἄμον ἄμο,
- 35 κίως μάκρυνε, τὸ ρήγα Απόλωνα, τῆς ὁμορφομαλοῦσας  
Λητώσ τὸ γιό, μὲ θέριμ ὁ γέροντας ν' ἀνακαλιέται ἐπῆρε·  
— Ἐπάκουσέ μου, ἀργυροδόξαρε, ποῦ κυβερνᾷς τῆ Χρῦσα  
καὶ τὴν τρισάγια Κίλλα, κι ἀσφαλτα τὴν Τένεδο ἀφεντέβεις  
Ποντικοδαίμονα, ἂν σοῦ στέγασα ναὸ χαριτομένο
- 40 κᾶποτε γιὰ σένα ἐγώ, γιὰ ἂν σοῦ ἔκαψα παχιά μεριά ποτέ μου  
γιδήσια γιὰ ταβρήσια, ἐπάκουσε, καὶ δώσε νὰ πλερώσουν  
οἱ Δαναοὶ μὲ τίς σαγίτες σου τὰ δάκρυα ποῦ ἔχω χύσει !  
Εἶπε, καὶ τὴν ἔφκῆ του ἐπάκουσεν ὁ Ἀπόλωνας ὁ Φοῖβος,  
κι ἀπ τὴν κορφή τοῦ Ὀλύμπου ἐχύθηκε θυμὸ γιομάτος, κ' εἶχε
- 45 δοξάρι καὶ κλειστό στὶς πλάτες του περάσει σαῖτολόγο·  
κι ἀντιβροντοῦσαν οἱ σαγίτες του στὶς πλάτες, μανιασμένος  
καθὼς τραβούσε· καὶ κατέβαινε σὰν τὴν νυχτιά τῆ μάβρη.  
Κάθισε ἀλάργα ἀπ' τὰ πλεούμενα κι ἐφτύς σαγίτα ρίχνει,  
καὶ τὸ ἀσημένιο του ἀντιδόνισε τρομαχτικὰ δοξάρι.
- 50 τίς μούλες πρῶτα πρῶτα τόξεβε καὶ τοὺς γοργοὺς τοὺς σκύλους,  
μετὰ τίς μυτερές του ρίχνοντας σαγίτες τοὺς ἀνθρώπους  
σαγίτευε· κι ἀνάβαν ἀπαφτα γιὰ τοὺς νεκροὺς οἱ φλόγες.  
Μέρες ἐνὶ ἀμολιόταν πάνω τους τὸ θεῖο σαγιτοβόλι,  
κι ἀπά στὶς δέκα πιά τῆ σύναξη συγκάλεσε ὁ Ἀχιλλέας·  
ἢ Ἥρα, ἢ θεὰ ἢ κρουσταλοβράχιοινη, τὸν εἶχε λέω φωτίσει,  
περίσια ποῦ νιαζόταν, βλέποντας οἱ Ἀργίτες νὰ πεθαίνουν.  
Κ' ἐκείνοι τότε ἀφοῦ μαζώχτηκαν κι ὄλοι μαζί βρεθήκαν.  
πῆρε ὁ Ἀχιλλέας ὁ φτεροπόδαρος κι ὄρθος μιλοῦσε ὀμπρὸς τους :  
— Ἀτρεῖδη, τόρα θὰ γυρίσουμε λέω στὴν πατρίδα πίσω  
μὲ ἄδεια τὰ χέρια, ἂν ξεγλυτώσουμε μονάχα ἀπὸ τὸ χάρο,
- 60 καθὼς ἢ λοιμικὴ κι ὁ πόλεμος μαζί μᾶς ξεκληρίζουν.  
Μόν' ἔλα, κάποιον νὰ ρωτήσουμε γιὰ λειτουργὸ γιὰ μάντη,  
γιὰ ὄνειροκρίτη ἀκόμα—τ' ὄνειρο κι ἐκεῖνο ὁ Δίας τὸ στέλνει—,  
νὰ πεῖ γιατί μαθὲς ὁ Ἀπόλωνας σέ τόση ὄργῃ μᾶς ἔχει ;  
65 μῆνα κανένα τάμα τοῦλειψε, μῆνα τρανὴ θυσία ;  
Μπᾶς καὶ τὴν κνίσσα ἀπὸ ἀψεγάδιαστα γίδια κι ἄρνιά θελήσει  
νὰ προσδεχτεῖ κι ἀπ' τὰ κεφάλια μας τὸ χαλασμὸ νὰ διώξει.  
Εἶπε καὶ κάθισε· τοῦ Θέστορα σηκόθη ὁ γιός ὁ Κάλχος  
τότε μπροστά τους ποῦ ἀπ' τοὺς μάντηδες ὁ πιὸ τρανὸς λογιόταν
- 70 καὶ κάτεχε ὄλα, τὰ μελούμενα, τὰ τωρινά, τὰ πρῶτα·  
τῆς Τροίας τὸ δρόμο μὲ τὴν τέχνη του τῆ μαντικῆ, τὸ δῶρο  
τοῦ Φοῖβου Απόλωνα, στ' ἀργίτικα καράβια εἶχε ὀρμηνέψει.  
Ἀφτὸς λοιπὸν μὲ λόγια γνωστικὰ τοὺς μίλησε ἔτσι κι εἶπε :  
— Ἀρχοντικὲ Ἀχιλέα, προστάζεις με νὰ σᾶς ξηγήσω τώρα
- 75 τοῦ ρήγα Ἀπόλωνα τῆ μάνητα τοῦ μακροσαγιτάρη.  
Ναί, θὰ μιλῶσω, μὰ στοχάσου το καὶ σὺ πιὸ πρὶν κι ὀρκίσου  
μὲ λόγια καὶ μὲ χέρια πρόθυμα πῶς θὰ μὲ διαφεντέψεις.  
Φοβᾶμαι, θὰ θυμώσω κάποιον μας, ποῦ τοὺς Ἀργίτες ὄλους  
περίσια ξεπερνᾷ στὴ δύναμη καὶ τοῦ ἀγροικοῦν τὸ λόγο·
- 80 Τί ἄλι στὸν ἀχαμνὸ ποῦ τα' βαλε τρανὸς μαζί του ρήγας !  
Κι ἂν καταπιεῖ μαθὲς τῆ μάνητα πρὸς ὄρας καὶ σωπάσει



- ὁμως καιρὸ κρατᾷ τὸ χόλιασμα ξεγδικιόμῳ ὡς νὰ πάρει,  
βαθιά στὰ φρένα· λόγιασε ἂν καὶ σὺ θὰ μὲ γλυτώσεις τώρα.
- Τότε ὁ Ἄχιλλεὺς ὁ φτεροπόδαρος τοῦ ἀπηλογήθη κι εἶπε :
- 85— Κουράγιο κι ἄφοβα φανέρωσε τὴ θεία βουλή πού ξέρεις·  
τί, ἄκου, ποτέ, μὰ τὸν Απόλλωνα, πού ἐσὺ γιὰ τοὺς Ἀργίτες  
ἀνακαλιέσαι ξεδιαλύνοντας τὶς θεῖες βουλές του, Κάλχα,  
ποτέ ὅσο ζῶ κι ὅσο τὰ μάτια μου τὴ γῆς θωροῦνε ἐτούτη,  
κανένας Δαναὸς ἀπάνω σου δὲ θὰ σηκώσει χέρι,
- 90 βαρὺ, μπρὸς στὰ βαθιά καράβια μας κι ἀκόμα ἂν νοματίσεις,  
τὸν Ἀγαμέμνονα πού πέτεται μέσ' σὲ ὅλους ναναι ὁ πρῶτος.  
Κι ὁ ἄφεγος μάντης ξεθερέβοντας ἀπηλογήθη τότε :  
—Μήτε κανένα τάμα, τοῦ λειψε, μηδὲ τρανὴ θυσία,  
χολιάζει μόνο πού ὁ Ἀγαμέμνωνας τὸ Χρῦση δὲ σεβάσθη.
- 95 κι οὐδὲ λεπτέρωσε τὴν κόρη του κι οὐδὲ τὰ λύτρα ἐδέχτη.  
Γι ἄφτὸ μὲ συμφορές μᾶς ἔδειρε και θὰ μᾶς δεῖρει ἀκόμα  
ὁ Μακρορίχτης, κι οὐδὲ ἀπ' τὸ ἄπρεπο κακὸ θὰ μᾶς γλυτόσει,  
προτοῦ τὴν ἀστρομάτα δώσουμε τὴν κορασιά στὸν κύρη  
πίσω, ξαπλέρωτη, ξαγόραστη, κι ἰερὴ στὴ Χρῦσα πάμε
- 100 θυσία τρανὴ· νὰ τὸν γλυκάνουμε, μπορεῖ ν' ἀλλάξη γνώμη.  
Ἵς εἶπεν ἐκεῖνος τοῦτα κάθισε, καὶ τότε ἐσκώθη ὀμπρὸς του  
ὁ πρωταφέντης Ἀγαμέμνωνας, ὁ γάβρος γιὸς τοῦ Ἀτρέα.  
χολὴ γιομάτος, καὶ ξεχειλίζαν τὰ σκοτεινά του σπάχνα  
ἀπὸ τὸ πάθος, καὶ τὰ μάτια του σὰν τὴ φωτιά ξαστράφταν.
- 105 Στὸν Κάλχα πρῶτα ἀγριοκοιτώντας τον γυρνᾷ κι ἀπηλογιέται :  
—Μάντη κακὴ, πού λόγο πρόσχαρο δὲν μοῦ χεῖς πτεῖ ποτέ σου,  
πάντα ἢ καρδιά σου ἐσένα χαίρεται κακὸ νὰ προφητεύει,  
καλὸ μηδὲ ξεστόμισες ποτέ μήτε ἔκανες ποτέ σου.  
Ἔτσι καὶ τώρα ξεδιαλύνοντας τὶς θεῖες βουλές φωνάζεις
- 110 μπρὸς στοὺς Ἀργίτες πῶς τὰ πάθη τους τὰ στέλνει ὁ Μακρορίχτης.  
γιατὶ τὸ πλοῦσιο ἐγὼ ξαντίνεμα τῆς κόρης ἀπ' τὴ Χρῦσα  
δὲν ἔστερξα, μον' πόθησα πολὺ νὰ τὴν κρατῶ κοντά μου·  
τί κι ἀπ' τὴν ἴδια τὴ γυναῖκα μου, τὴν Κλυταιμνήστρα, κάλιο  
μοῦ ἄρσει ἀλήθεια· τί χειρότερη δὲν εἶναι ἐτούτη μήτε
- 115 στὴν ἔλικιά μηδὲ στὸ ἀνάριμα μηδὲ στὸ νοῦ ἢ στὰ χέρια.  
Κι ὁμως ἂν πρέπει παίρνω ἀπόφαση καὶ τὴνε δίνω πίσω,  
νὰ μὴν ἀφανιστεῖ τὸ ἀσκέρι μας, νὰ μείνει ἀκέριο θέλω.  
Μὰ γι' ἄλλο ἀρχοντομοῖρι γλήγορα γνοιαστεῖτε· δὲν ταιριάζει  
δίχως μοιράδι τώρα ἀπ' ὅλους μας νὰ μένω ἐγὼ μονάχα
- 120 τί φέβγει ἄλλου τὸ ἀρχοντομοῖρι μου, τὸ βλέπετε κι αἰοί σας.  
Τότε ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ γοργοπόδαρος τοῦ ἀπηλογήθη κι εἶπε ;  
Ἵγιε τοῦ Ἀτρέα τρανέ, κι ἀπὸ ὅλους μας ὁ πιὸ συφερτολόγος,  
καὶ πῶς οἱ Ἀργίτες οἱ τρανόψυχοι νὰ βροῦν ἀρχοντομοῖρι  
να σοῦ τὸ δώσουν ; Βιὸς ἀμοίραστο δὲν ἔχουμε, ὅσο ξέρω.
- 125 τί ὅσα ἀπ' τὰ κάστρα διαγομίσσαμε, τὰ μοιραστήκαμε ὅλα,  
κι οὔτε θὰ ταίριαζε ἀπ' τὸ ἀσκέρι μας νὰ τὰ μαζέψεις πίσω.  
Μὰ τώρα τούτη ἐσὺ λεπτέρωσε γιὰ τοῦ Θεοῦ τὴ χάρη,  
καὶ μεῖς διπλὰ νὰ σὲ ξεφλήσουμε καὶ τρίδιπλα ἂν μιὰ μέρα  
μᾶς δώσει ὁ Δίας, ἢ καλοτεῖχιστη νὰ γίνει ἡ Τροία δική μας.
- 130 Μὰ ὁ πρωταφέντης Ἀγαμέμνωνας γυρνώντας τοῦ ἀποκρίθη :  
— Παλικαριά, Ἀχιλέα θεόμορφε, τρανὴ κι ἂν ἔχεις, ὄχι,  
δὲ μὲ γέλας κι οὐδὲ πλανέβουμαι κι οὐδὲ μοῦ ἀλλάζεις γνώμη.  
Νᾶχεις ἐσὺ τὸ ἀρχοντομοῖρι σου κι ἐγὼ νὰ μένω θέλεις  
μὲ ὀλάδια χέρια, κι ὀρμηνέβεις με νὰ δώσω τούτη πίσω ;  
.....



# ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ

“Αριστα τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα τῆς ἀπὸ τριμήνου λειτουργοῦσης ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τῶν ἀπόρων συμπολιτῶν μας μερίμνη τῆς «Κνωσοῦ».

Ὁ ἰατρός κ. Ἀριστομένης Γεωργιάδης δέχεται καθ’ ἑκάστην ἀπὸ ὥρας 10—12 μεσημβριᾶν εἰς τὸ Ἰατρεῖον τοῦ Συλλόγου μας τοὺς ἀσθενεῖς καὶ ὅπως ἀνηγγείλαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος, ἡ «Κνωσός» συνεβλήθη μετὰ ἰατρῶν, ὄλων τῶν εἰδικότητων, ὡς καὶ φαρμακοποιῶν, εἰς τρόπον ὥστε :

α) Οἱ ἀποδεδειγμένως ἄποροι, οἱ ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου κυρίως καταγόμενοι, ἐξετάζονται εἰς τὸ Ἰατρεῖον μας (καὶ οὐχὶ κατ’ οἶκον) καὶ παραπέμπονται εἰς τοὺς εἰδικούς ἰατροὺς ἀναλόγως τῆς ἀσθενείας των, τὰ δὲ χορηγούμενα φάρμακα ἀγοράζονται ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐκ τοῦ κονδυλίου τῆς Κοινων. Προνοίας.

β) Οἱ μὴ ἄποροι ἐκ τῶν μελῶν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐξετασθῶσι ὑπὸ τῶν εἰδικῶν ἰατρῶν, θὰ λαμβάνωσι σχετικὸν σημείωμα παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰατρείου ἢ χρησιμοποιοῦντες τὴν ταυτότητα τοῦ Συλλόγου θὰ καταβάλλωσι εἰς τοὺς ἰατροὺς τὸ ἥμισυ τῆς κεκατονισμένης ἰατρικῆς ἀμοιβῆς, τὰ δὲ ἀναγραφόμενα φάρμακα θὰ δύνανται νὰ προμηθεύωνται παρὰ τῶν ὀρισθησομένων φαρμακείων με ἐκπτώσιν ἐπὶ τῆς ἀξίας των.

γ) Οἱ ἐξεταζόμενοι ἐν τῷ Ἰατρείῳ τοῦ Συλλόγου καὶ οἱ ὑποβαλλόμενοι εἰς θεραπείαν (ἐνέσεις κλπ.) θὰ καταβάλλουν μικρὸν τίμημα διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Ἰατρείου.

Πλήρη κατάλογον τῶν ὀνομάτων τῶν ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν μετὰ τῶν σχετικῶν διευθύνσεων παραθέτομεν καὶ πάλιν κατωτέρω.

## ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΙ

Μοράκης Ἀνδρέας  
Δ/τῆς χειρουργός Γεν. Κρατ. Νοσοκομείου Πλατεία Αἰγύπτου 1 (τ. Λεωφ. Ἀλεξάνδρας)

Σαρρῆς Μιχαήλ  
Ἐπιμελητῆς Ἱπποκρατείου Νοσοκομείου Σκουφᾶ 55.

Κοκλανάκης Γεώργιος  
τ. Ἐπιμελητῆς Νοσοκομείου Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

## ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΙ

Καροῦζος Γεώργιος  
Ἐφηγητῆς Ἐθν. Πανεπιστημίου—Ἐπιστημ. Σύμβουλος Νοσοκομείου Ἐρυθροῦ Σταυροῦ—Χέυδεν 2

## ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΙ ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΙ

Ἡγουμενάκης Γεώργιος  
τ. Δ/τῆς Δερματολογικοῦ Εὐαγγελισμοῦ Γραβιάς 9

Κασσαβέτης Σπυρίδων  
Δ/τῆς Δερματολογικοῦ Γεν. Κρατικοῦ Πειραιῶς Κάνιγγος 16

Κολοκυθᾶς Ἀνδρέας  
Ἐρμοῦ 51.

## ΩΤΟΡΥΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΙ

Λυρατζάκης Δημήτριος  
Ἐφηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐλλην. Ἐρυθρός Σταυρός.

Ξενικάκης Ἰωάννης  
Μάρνη 48

## ΠΑΘΟΛΟΓΟΙ

Κωνιωτάκης Γεώργιος  
τ. Ἐπιμελητῆς Εὐαγγελισμοῦ Σολωμοῦ 20

Ζαβερδινός Ἀλέξανδρος  
Παθολόγος—Ρευματολόγος Ἐπιμελητῆς Παθολογικῆς Κλινικῆς Εὐαγγελισμοῦ Γ’ Σεπτεμβρίου 74

Σαρακηνός Μιχαήλ  
Ἐπιμελητῆς παθ. Κλινικῆς Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Ρούζβελτ 5.

Ἐλευθεράκης Δημήτριος  
Αἰλιανοῦ 4

Παρασκευᾶς Θεόδωρος  
Πλατεία Προφ. Ἡλιοῦ Παγκράτι